No. 2967 — Zaterdag 16 Juli 1938 — 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Curaçao in het groot Nederlands Staatsverband

[illegible]en hieronder een plaats aan de belangrijke rede, welke Dr. M. F. da Costa Gomez Woensdagavond hield voor de Radio. Doch tevens willen we, naar aanleiding van deze rede wijzen op de bijzondere activiteit, welke de Curom in de laatste tijd aan de dag legt om van deze instelling een belangrijk cultureel [illegible]um te maken voor dit gebiedsdeel. [illegible] harte hopen we dat de Curom [illegible] slagen mag en de hulp krijgt van [illegible]elwillenden.

[illegible]s en Heren:

[illegible] heb ik het voorstel van de [illegible] Radiovereniging aangenomen om op deze avond te spreken over het [illegible]werp: „Curaçao in het Groot-Nederlands staatsverband."

„De koloniale vraagstukken, die in het [illegible] onze aandacht vragen en morgen [illegible] belangstelling zullen prikkelen, zijn" [illegible]toogde reeds meer dan 10 jaren [illegible] onze Eerste Minister dr. H. Co[illegible]an zo overwegende betekenis geworden, dat ieder die meent iets te kunnen bijdragen tot verheldering van inzicht, verplicht is zich tot een bredere kring van belangstellenden te wenden."

Wanneer ik dan deze avond tot u spreek, landgenoten op onze kleine eilanden, en voor u die op de grenslanden [illegible] het vasteland uwe woonplaatsen [illegible]t, dan doe ik dit in het vertrouwen, [illegible] gij alleen een helder inzicht wilt er[illegible]gen in de juiste staatkundige verhou[illegible]van ons staatsdeel tot het grote [illegible]landse Rijk, en, door een helder in[illegible]gesteund, krachtig zoudt willen [illegible]an de verdere opbouw van dit [illegible]

Want [illegible] allen, en niet alleen zij, die de volle verantwoordelijkheid dragen voor het bestuur, voor de verspreiding der welvaart, de handhaving der rechtsbedeling, goede zeden en religie in dit staatsdeel — gij allen, die deel uitmaakt van dit wereldrijk, waar het recht en de [illegible] der burgers in gelijkheid beschermd worden, — gij allen hebt de plicht te doen, wat in uw vermogen ligt, om deze grote staat uit te bouwen en te versterken, opdat het in deze overmoeilijke tijden zich zal handhaven in Europa, Oost en West, als een sterk en [illegible] land van Vrede en Veiligheid. Veel [illegible]en wij door de [illegible] onzer middelen [illegible] [illegible]an dit staatsdeel niet doen, maar [illegible]rbeeld zij lichtend voor de grotere [illegible] machtigere delen van Groot-Nederland, want juist onze geringheid en onmacht verscherpt de behoefte aan [illegible] en machtig imperium, waarvan [illegible]et een klein, maar niettemin een [illegible]kelijk deel uitmaken.

En hiermede heb ik, geachte luisteraars, reeds datgene vooruit gezegd, wat wij, de tijdperken der historie van het koloniaal recht volgend, als wáár en onveranderlijk recht zullen zien en dat gij allen, die liefde voor het Koninkrijk der Nederlanden en zorg voor zijn lot hebt, tot levende werkelijkheid moet maken. [illegible] immers, — niet de theoretisch[illegible]sche verhouding, maar de werke[illegible]telijke verhoudingen der staats[illegible] versterken en getuigen van de [illegible]heid en weerbaarheid van de staat.

[illegible] de aanvang der koloniale historie [illegible] de koloniale politiek beheerst door [illegible]verheersingsgedachte: de machts[illegible] ten bate der koloniserende mogendheid.

[illegible] deze koloniale politiek zweeg het [illegible]tsbewustzijn. Van enig hoger staat[illegible] streven was geen spoor te ont[illegible]en.

[illegible] grote compagnieën beheersten de koloniën, die later door de staat werden overgenomen, geleid door winstbejag en eigenbelang.

De Franse revolutie heeft aan de machtsverhouding, waarin de koloniën tot het Moederland stonden een einde gemaakt. In Frankrijk ontwikkelden de koloniën zich spoedig tot een staatsrechtelijke eenheid met het moederland, wat speciaal geldt voor de oude West-Indische koloniën van Frankrijk, Guadeloupe, Martinique en ook Algiers en Reunion.

De Engelse grotere koloniën, Canada, Australië en later Zuid-Afrika, hebben zich successievelijk uit de machtsverhouding, waarin zij tot Engeland stonden, tot zelfstandige delen, min of meer onafhankelijk van het moederland ontwikkeld. Deze onafhankelijke delen van het Britse Koninkrijk worden Dominions genoemd en vormen met het moederland één gemenebest van naties: het Britse Koninkrijk. De kleinere gebieden bleven koloniën van Engeland. zij het met een wetgevend orgaan, waarvan de meesten gedeeltelijk benoemd en gedeeltelijk gekozen worden.

Merkwaardig is de ontwikkelingsgang der Nederlandse koloniën die zich gedeeltelijk in de [illegible] van het Franse, gedeeltelijk in [illegible] van het Engelse stelsel ontwikkelden.

Na de overname van de koloniën van de West-Indische en Oost-Indische Compagnie op het einde van de 19de eeuw, bleef de toestand feitelijk, zoals hij was onder de Compagnieën. Theoretisch werd er onderscheid gemaakt tussen de koloniën in Amerika, waaronder dus Curaçao, en de bezittingen in Azië. In de praktijk bestond het verschil hierin, dat de burgerij, vertegenwoordigd door een Raad van Policie, zekere invloed had op de gang van zaken, terwijl dit voorrecht in de Aziatische bezittingen niet bestond.

Van de West-Indische gebieden was Suriname het meest bevoorrecht, immers werd het Vertegenwoordigend lichaam sinds 1882 gekozen.

Een mijlpaal is de staatkundige ontwikkeling van de West-Indische gebieden is het Regeringsreglement van 1865, dat voor Suriname gunstiger uitviel dan voor Curaçao, immers kreeg Suriname het recht zijn volksvertegenwoordiging zelf te kiezen, terwijl de Koloniale Raad van Curaçao uit benoemde leden zou bestaan. [illegible] belangrijk moment in de [illegible] West-Indiën is het jaar 1892, toen de eenheid van nationaliteit van Nederland en West-Indië erkend werd. Hiermee waren de West-Indische koloniën reeds eigenlijk delen van het Rijk geworden, daar de bewoners als Nederlanders beschouwd, dezelfde staatkundige rechten verkregen, als zij, die in het Rijk in Europa waren geboren.

Grondwettelijk was echter niets geregeld. Integendeel gaven de grondwettelijke bepalingen aanleiding tot veel misverstand. Zij bleven toch spreken van Koloniën en Bezittingen van het moederland.

Eerst in 1922 is het grondwettelijk stelsel van koloniën en bezittingen verworpen en in de plaats daarvan is gekomen een juridische constructie. Dat wil zeggen, dat wij uit de grondwet een groepering van de staatsdelen in rechtsverband kunnen onderkennen.

De juridische constructie van de Nederlandse staat, zoals wij die in de grondwet kunnen lezen, is ontegenzeggelijk de schoonst denkbare staatkundige bouw van een Rijk.

De onderlinge machtsverhouding immers, die sinds het begin der koloniale historie de verhouding der onderworpen en heersende volken bepaalde, is in de Nederlandse staat volkomen omgezet in een rechtsverhouding van gelijkheid en gelijkgerechtigdheid van de staatsdelen en het moederland. De omzetting der koloniale machtsverhouding in een rechtsverhouding is wel het merkwaardigste in de Rechtshistorie van de moderne tijd.

Deze omzetting heeft in alle koloniale Rijken plaats gehad, maar in de Nederlandse staat is deze verandering in de grondwet van 1922 zo plotseling geschied, dat met het verschil der betrokken overzese gebieden, weinig rekening is kunnen gehouden worden.

Bij deze omzetting der machtsverhouding is weinig aandacht geschonken aan het feit, dat in werkelijkheid, zowel in het ongeschreven als in het geschreven staatsrecht een lange evolutie dier verhouding in de West-Indiën reeds had plaats gehad. Toen nu in 1918 in de oorlogsjaren, de Ned.-Indische regering zich genoodzaakt zag aan de nationalistische stromingen van het ogenblik concessies te doen, vergat de moederlandse regering, dat de West-Indische gebieden in een eeuwenlange evolutie die ontwikkeling reeds hadden bereikt, dat de opname dezer gebieden in het Groot-Nederlands verband moest volgen: zover is de aandacht door de nood van het ogenblik van deze gebieden afgetrokken.

De wereldoorlog, die een omkeer van de Europese en Aziatische mogendheden heeft gebracht, heeft de koloniale mogendheden voor ernstige en grote problemen gesteld, doch juist toen werden de koloniale verhoudingen door de rechtsidee vastgelegd in het statuut van de Volkenbond, geheel beheerst.

Wanneer wij ons even de aard van de koloniale problemen van nauwelijks 10 jaren geleden in herinnering brengen, en de verhoudingen en koloniale wensen van verschillende mogendheden op het ogenblik voor ogen houden, dan valt het ons onaangenaam op, hoe thans weer de rechtsgedachte door een ongebreidelde zucht naar koloniën, door de machtsidee wederom verdrongen wordt. Nu bevinden wij ons wederom in een tijdperk van crisis in de koloniale politiek, die in de komende jaren, misschien ook voor ons veel ernstiger gevolgen zal hebben, dan de economische crisis, die ons staatsdeel ternauwernood beroerd heeft.

In 1925 schreef Ritsema van Eck: „De koloniale politiek is in een tijdperk van crisis gekomen... Snelle verovering van de wereld door de nieuwe gedachten van democratie en autonomie de opkomst van het communisme onder de Aziatische en Semiaziatische volken hebben de mogendheden, wier bestaan op de symbiose met andere, tot hen in koloniale verhouding staande volken is gegrond, voor moeilijke problemen gesteld. Het gaat hier niet om de koloniën die volksplantingen van eigen ras zijn, het gaat hier om de politieke koloniën, de gebieden die door een aantal volken van oudsher zijn bewoond en waar die volken door een veroveringsproces van eigenaardig karakter onder het oppergezag van een Westerse mogendheid zijn gekomen."

Thans hebben andere, en wel ongebreidelde machtsgedachten, die de democratische rechtsstaat aantasten, de rechtsgedachte in de koloniale verhoudingen weer terugdringen en de overzese gebieden als begeerlijke winstobjecten voorstellen.

Het Vredesgebouw van de Volkenbond wordt nu door de een en weer spoedig door de ander verlaten en wie zal in de komende jaren nog instaan voor de vervulling van de taak, die in art. 22 van het Volkenbondsstatuut, een heilige taak der beschaving genoemd wordt. Wie zal het welzijn en de ontwikkeling der volken, die nog niet op zichzelven kunnen staan, onder de zeer moeilijke omstandigheden van de moderne wereld als een heilige taak der beschaving beschouwen?

Doch Nederland heeft dit statuut niet nodig gehad, om dit beginsel te leren kennen. Het rechtvaardig bestuur van het Koninkrijk heeft allerwege bewondering gewekt van alle koloniale mogendheden. Wij geloven niet, dat wij in ons Koninkrijk een ogenblik bevreesd behoeven te zijn voor de terugdringing der rechtsgedachte als basis voor de verhoudingen in de Nederlandse staat. Maar iets anders is de consolidatie der staatsdelen in een groot en sterk Rijk. En in de bevestiging van Curaçao in een onverbrekelijk organisch geheel met het moederland zal zijn eeuwenlange staatkundige evolutie tot stilstaand moeten komen.

Anders zijn de problemen van Azie, anders die van Suriname, doch geheel gelijksoortig aan die van het Moederland zijn de staatkundige problemen van Curaçao. Gelijksoortig, omdat de maatschappelijke omstandigheden hier wezenlijk gelijksoortig zijn. En zal dan ook het staatkundig probleem van Curaçao in gelijke zin als die der 7 provincies tot oplossing komen. Het staatkundig probleem van Curaçao van heden is datzelfde als die der 7 provinciën, die aanvankelijk los verbonden, in 1798 met de overige provinciën tot de een en ondeelbare Nederlandse staat zijn verenigd. Het kleine staatsdeel Curaçao — trouwens dit is voor iedere kleine gemeenschap uitgesloten — kan onmogelijk een zelfstandig leven leiden. Nu de grondwet de mogelijkheid geopend heeft tot de vorming van een eenheidsstaat, welker territoirs in Europa, West-Indië en Oost-Indië zal liggen, nu is het ook de taak van iedere oprechte Nederlander te streven deze grondwettelijke suppositie tot werkelijkheid te brengen.. Theoretisch is de verhouding zo, dat het Curaçaose grondgebied een déél vormt van Groot-Nederland, terwijl de bevolking dezelfde nationaliteit bezit; waaruit volgt, dat door de gelijkstelling van land en volk de grenzen van Nederland zich verlegd hebben tot aan de grenzen onzer eilanden.

In werkelijkheid echter wordt 't verkeer dezer twee staatsdelen belemmerd door talrijke wettelijke bepalingen, die in dit staatsverband als verouderd moeten worden beschouwd. Ik denk b.v. aan de heffing van invoerrechten op artikelen uit beider staatsdelen afkomstig, aan beperking der defensie van dit staatsdeel, aan de onvoldoende economische en culturele aansluiting aan het moederland.

Het hart van het moederland voelen wij nauwelijks merkbaar kloppen in onsdeel. De vernieuwing van het maatschappelijk leven in dit staatsdeel zal moeten geschieden door organische solidariteit met Nederland. Niet in de verkrijging van volledige autonomie van dit kleine staatsdeel ligt de oplossing zijner staatkundige vraagstukken, maar in het deelnemen aan het staats- en maatschappelijk leven der grotere culturele eenheid, gevormd door het groot verband van de Nederlandse staat. Volledige autonomie zal 't eigen leven van dit gebiedsdeel verstikken, eerder dan vernieuwen. Het moge paradoxaal klinken, niettemin ben ik ervan overtuigd, dat juist in de deelneming van de Nederlandse staat, in het zoveel mogelijk opnemen zijner cultuur, het eigen leven onzer eigen gemeenschap kan worden vernieuwd en tot ontwikkeling gebracht.

De Groot-Nederlandse gedachte moet voor den Curaçaoënaar een levend bezit worden, daaruit moet hij de kracht halen, zijn eigen leven met cultuurgoederen van Groot-Nederland te verrijken en tot ontplooiing te brengen.

De beperktheid van eigen middelen lijdt tt cultuurvereniging en nationale geestelijke armoede.

Tekenend zegt de Kat Angelino „De Rijksgedachte, ook de overzese gebiedsdelen omvademend, is voor vele Nederlanders hier, voor allen overzee, een levend bezit. Zij moet voor alle Nederlanders een levend bezit worden en dat dit nog niet zo is, is o.a. oorzaak van zekere vervreemding tussen de overzese Nederlanders, verknocht aan het Rijksverband, en de moederlandse, voorzover velen hunner nog te veel bleven ingesteld op de elf provinciën".

„In de toekomst behoort óók in Nederland onze inheemse landgenoot van over de zeeën, steeds meer de atmosfeer aan te voelen, waarin hij als „landgenoot" als ware hij tehuis, kan ademen".

De drang naar Nederland is in de laatste jaren in Curaçao sterk merkbaar geworden, de activiteit van de grote verenigingen Oost en West en het Nederlands Verbond hebben de liefde voor en kennis van Nederland verbreid zonder maar enigszins het eigen nationale sentiment te kwetsen. Het onderwijs in Curaçao is zo intensief Nederlands als het met het oog op de beschikbare krachten mogelijk is. Een woord van hulde voor deze dragers der grootnederlandse gedachte is hier zeer zeker op zijn plaats. Hoe groot die activiteit ook is, wij zijn er nog lang niet.

„Wij moeten onszelf gaan trainen voor het lidmaatschap van organisch grootnederland", zegt de Kat Angelino. Nu meer dan ooit. Nu de ogen der wereld op de Nederlandse overzese gebieden zijn gevestigd, nu de ongebreidelde machtsidee in het internationale leven der volken de verhouding vertroebelt, nu zullen wij metterdaad moeten bewijzen, dat wij er prijs op stellen in dit groot staatsverband waarborgen voor vrede en cultuur te bezitten.

Zowel de overheid als de bevolking van Curaçao, zijn zich van hunne verplichting eendrachtig voor de goede zaak van Groot-Nederland samen te werken, bewust. Dat dit thans in dit staatsdeel op degelijke wijze geschiedt, sluit een schone belofte in voor de toekomst van Curaçao.

De welvaart van het ogenblik berust op onberekenbare factoren.

De economische bloei door de Petroleummaatschappijen op de hoofdeilanden Aruba en Curaçao, maakt het mogelijk vele voorzieningen te treffen, vele reserves aan te leggen, maar de organische solidariteit met Nederland is de onuitputtelijke bron van welvaart en de onuitputtelijke culturele reserve.

De tijden waren er nimmer beter voor geschikt, dan, nu door de bloei van dit staatsdeel zoveel belangstelling ervoor gewekt is, en het een volksvertegenwoordiging heeft gekregen, dat de wensen der bevolking naar voren te brengen, en die tot heden op voortreffelijke wijze met het bestuur heeft weten samen te werken.

Die samenwerking tussen de Staten van Curaçao en het Bestuur van Curaçao, zal naar ik hoop, ook spoedig op dit punt vruchtbaar zijn.

Tijdens de behandeling van de begroting voor het dienstjaar 1939, hebben reeds verschillende belangrijke vraagstukken gestaan in het teken der Grootnederlandse gedachte. Door een vrijwillige bijdrage aan het Rijk voor de defensie, heeft het Bestuur Curaçao een prachtige gelegenheid gegeven op overtuigende wijze blijk te geven van zijn wens in het lot van het Moederland te delen.

En zo is het ook geschied. Curaçao heeft door deze vrijwillige bijdrage een daad verricht, die zoals Minister Deckers onlangs zeide, zeker in Nederland grotelijks gewaardeerd zal worden. De bijdrage, die voor Curaçao zeker niet gering is te achten, is staatkundig voor de ontwikkeling van de verhouding Nederland en Curaçao van nog groter betekenis.

Dan is er de toezegging van het Bestuur zoveel mogelijk jongelieden, die daarvoor in aanmerking komen, te helpen, om in Nederland een opleiding te genieten. Deze toezegging is een andere, een krachtige stoot in de richting van de Groot-Nederlandse staat.

In dit verband zou ik echter willen opmerken, dat de liefde niet van één kant kan komen. Ook degene, die hier in de Curaçaose samenleving is opgenomen, draagt de plicht zich op de hoogte te stellen van de gebruiken, zeden en de taal van het land, opdat daardoor de toenadering wederkerig zij, afstoting voorkomen en de zaak van Groot-Nederland aldus in volkomen wederzijdse waardering gediend worden.

Wanneer eenmaal door de inspanning aller krachten de grondwettelijke onderstelling tot een staatkundige werkelijkheid is geworden, dan zullen volkstegenstellingen in het Rijk vervallen, de locale beperktheid opgeheven en Curaçao de schone toekomst tegemoet gaan, als deel van het sterk en machtig Rijk. Zolang die tegenstellingen en locale beperktheid niet hier en elders opgeheven worden, zullen ons allen, Groot-Nederlanders, als een verwijt de waarschuwende woorden van „Bryce" in de oren klinken: „Empires die sometimes by violence, and sometimes by disease. Frequently they die from a combination of the two, that is to say, some chronic disease so reduces their vitality that a small amount of external violence suffices to extinguish the waning life."

Het gevaar van een treffen in Europa waarbij ook Nederland betrokken kan worden, is niet denkbeeldig. Moge het Koninkrijk niet verscheurd worden door intergentiële tegenstelling, die zijn krachten verlammen, maar moge integendeel ieder burger zijn Groot-Nederlandse plicht voelen en volbrengen.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Omdat er in de politiek deze week weinig leven is, heeft de vlucht van den Amerikaan Hughes en gezellen nog al de aandacht getrokken. Met een Lockheed is deze aviateur via Parijs, Moskou, Omsk door Noord-Siberië en over de Behringstraat weer in New York teruggekeerd en heeft daarmee een tocht van 24 duizend K.M. volbracht in minder dan 4 dagen. Een prestatie, waarmede hij verschillende records geslagen heeft.

Zoals wel te verwachten was, zijn de Joden alles behalve tevreden over de oplossing van het Emigratievraagstuk, waarmede de Volkenbond zich te Evian heeft bezig gehouden. Het is met de Joden voor de Volkenbond al net gegaan als met Abessynië en China. Want in de overrompeling van China heeft men Japan nog de onrechtvaardige aanvaller durven noemen; maar te Evian heeft men zo iets van Duitsland als Jodenvervolger niet durven zeggen.

In Palestina schijnt het door scherpe militaire controle van de Engelse bezettingstroepen wat rustiger te zijn geworden.

In Spanje en China is de strijd nog in volle gang. Uit het eerstgenoemde land komen berichten, dat men daar op het Engelse voorstel in zake de terugtrekking van de vrijwilligers een onderscheid wil maken tussen echte vrijwilligers en door de mogendheden gezonden troepen. De moeilijkheden komen dus al weer.

Verder lopen er geruchten dat Duitsland zijn Rijnlinie geweldig aan het versterken is en bovendien zeer veel werk maakt van de uitbreiding van zijn luchtvloot. Duitsland kan momenteel 400 vliegmachines per maand maken en wil dit cijfer op het dubbele brengen. Men verwacht dan ook, dat op het eind van het jaar bij een nieuwe Rijksdag of iets dergelijks, er weer wat bijzonders gebeuren zal.

Engeland heeft naar deze geruchten al een onderzoek ingesteld en heeft naar de uitslag gewacht, met het oog op te voeren onderhandelingen met Duitsland. Het heeft echter in het parlement verklaard, dat deze geruchten niet zo'n vaart liepen. Maar of men er wel zo gerust over kan zijn? De geschiedenis leert anders. De dictatoriale landen blijven een permanent gevaar voor de vrede in Europa.

Dat op de 21ste Mei na de ernstige incidenten in het land der Sudeten-Duitsers, grote internationale spanning ontstond, is thans wel vrij algemeen bekend. De Britse minister van Buitenlandse Zaken, Halifax, onderbrak niet voor niets zijn week-end om naar Londen terug te keren. Ook de bijeenroeping van het Britse kabinet op Zondagmiddag wees wel op de ernst van de toestand.

Hoezeer het inderdaad spande, blijkt nu ook uit een onthulling van Jacques Bardoux in de „Jour". Volgens den schrijver werd n.l. op Zaterdag 21 Mei door den Fransen minister-president Daladier, een algemeen mobilisatiedecreet opgesteld en dit decreet lag de gehele dag op de tafel van den premier gereed.

En Italië is geen haar beter: Mussolini heeft onlangs te Cesena Romagn vier bataljons zwarthemden beëdigd. In zijn toespraak zeide Mussolini: „Bataljons! Ik vraag u thans: Zal er voor u in de tijd van oorlog iets onmogelijks zijn?"

Toen de zwarthemden hierop antwoordden: „Neen!" zeide Mussolini: „Eens zal ik u herinneren aan het antwoord, dat gij mij op mijn vraag hebt gegeven."

Dergelijke berichten zeggen toch wel iets.

En dan de handelswijze van Italiaanse vliegers bij de bombardementen in Spanje (de laatste weken minder), ook Engelse schepen niet gespaard werden. Engeland bepaalde zich tot protesten; maar Engeland zeide ook, dat het wel de vrede wil, maar niet tot elke prijs.

En dit woord schijnen Duitsland en Italië nog niet te kennen.

En een oorlog zou in onze moderne wereld zulke gruwelijke gevolgen hebben, dat niemand hem, tenzij in het aller uiterste geval van nood, als een onafwijsbare noodzakelijkheid zou kunnen en mogen aanvaarden.

Nu ligt de angst voor de moderne oorlog juist bovenal in het luchtwapen dat zo gemakkelijk tegen de burgerlijke bevolking kan misbruikt worden. De situatie is zo, daaraan valt niet meer te ontkomen, dat het vliegtuig een geweldig strijdmiddel is. Men kan het betreuren, dat deze overwinning van de menselijke geest, ook weer, vooral in dienst van de vernietiging gesteld wordt; men staat echter voor in-droeve feit, en moet conclusies trekken. Wie de oorlog eenmaal aanvaardt, weet, dat bij de verwording — volkomen ontkerstening — van onze moderne samenleving, alle middelen om de strijd te winnen, of zij moreel geoorloofd zijn of niet, toegepast zullen worden. De enige vraag zal zijn, niet menselijkheid of moraliteit, maar het meest egocentrische eigen belang.

Daarom doet het ook geenszins vreemd aan, dat Chamberlain de illusie wil wekken, dat, in geval van oorlog, bijv. in dat van de huidige burgeroorlog, de strijdende partijen zich naar de richtlijnen van het internationaal recht, dat bovendien in deze zaak heel vaag omschreven is, zouden willen richten. Deze wil bestaat bij geen enkele oorlogvoerende partij; zij hebben slechts één vastberaden wil: de oorlog winnen; en zij zullen daarbij voor geen enkel middel terugschrikken. De theorie van de totale oorlog, openlijk in enkele landen verkondigd, is veel en veel verder doorgedrongen dan men gaarne wil aannemen. Men spreekt wel van de humanisering van de oorlog, maar dat is zonder meer onmogelijk. De oorlog is op zich een wreed bedrijf; hij kan slechts binnen de strikte perken van menselijkheid gehouden worden, als zij, die hem voeren, maar één doel kennen: het herstel van het geschonden recht met moreel geoorloofde middelen. Een dergelijke hoge morele opvatting vereist echter, dat de verantwoordelijke mannen een bijna heldhaftige christelijke deugd van rechtvaardigheid en naastenliefde bezitten. Waar vindt men die gesteldheid nog?

Chamberlain voelt dit alles heel sterk aan. Hij weet, dat, als de hel over Europa losbarst, niets de onmenselijkste gruwelen zal kunnen bedwingen. Men kan zelfs zeggen, dat de diepste ellende zich van het strijdende front naar het achterland, naar de weerloze burgerlijke bevolking zal verplaatsen. Het is de ervaring van de oorlog in China en Spanje, dat de vliegtuigen in de frontlinie betrekkelijk weinig slachtoffers maken; des te meer in de gebombardeerde steden en dorpen. Ongetwijfeld zal, als de strijd eens tussen gelijkwaardige machten zou gaan, die beiden over een bijna onmetelijke luchtvloot beschikken, en ook over het voortreffelijkste afweermateriaal, de luchtpractijk wel een enigszins ander beeld vertonen; zal vooral het eigen belang een grotere rol spelen; maar dan zal het ook alles om alles gaan; en wat er dan aan misdaden zal bedreven worden, kan de fantasie zich nauwelijks verbeelden.

De oorlog humaniseren is een onbegonnen werk. Men moet de oorlog onmogelijk maken. En dat kan alleen, als het recht onverbiddelijk gezeviert. In zekere zin is dit, zoals Chamberlain zeide, een kwestie van internationale atmosfeer. Meer echter is het nog een kwestie van den rechtvaardigen, liefdevollen mens. De eenling zal ieder voor zich de zaak moeten aanpakken. Alleen als elke mens voor zich echt mens is, kan in het uiterste geval van noodzakelijkheid de oorlog menselijk zijn.

CURACAO.

ANTI-NEDERLANDSE GEEST OP ARUBA.

In La Prensa van Donderdag schreef **Keuls** over bovenstaand onderwerp, onder de titel: **Nogmaals Aruba.**

Het is verschillende bezoekers in de laatste maanden opgevallen, dat men inderdaad op Aruba van een anti-Hollandse geest kan spreken en we geloven ook, dat het Gouvernement hiervan op de hoogte is.

Er zijn op Aruba vele grieven. [illegible] hebben indertijd reeds gewezen op de tragiek, dat de Arubianen als hun woordvoerder van dergelijke grieven [illegible] den een zekere zich zelf noemende „vertegenwoordiger van het Volk van Aruba." Het gevolg was dat aan deze grieven niet de aandacht werd besteed welke er aan moest besteed worden. Sinds Aruba echter ware vertegenwoordigers gekregen heeft in de Staten, is hierin reeds merkbaar verbetering gekomen.

Een andere oorzaak van ontevredenheid schijnt ook gelegen te hebben in het bestuursapparaat van Aruba.

We lazen onlangs daarover [illegible] in een ingezonden stuk in de Arubaanse pers, waar men zelfs over een [illegible] ambtenaar sprak, als een Csaar in Rusland.

Doch de Heer Keuls, die een bezoek bracht aan Aruba, schrijft over deze nog ernstiger.

Men koestert op Aruba grote verwachtingen van den Gezaghebber a.i. den Heer Bartels Daal, die zich door zijn prettige wijze van optreden reeds een grote populariteit onder de Arubanen verworven heeft.

Bij het bezoek, dat Zijne Exc. de Gouverneur onlangs aan Aruba bracht, moet de Heer Bartels Daal [illegible] opvatting schijnt te hebben als de Heer Wagemaker, de door een drietal vooraanstaande Arubanen naar voren gebrachte wensen, op krachtige en overtuigende wijze vertolkt hebben.

Men zegt zelfs, dat Zijne Excellentie ten zeerste verbaasd was, toen hij de vele en ernstige grieven onder de ogen gezien had, hetgeen zou betekenen, dat het Bestuur in deze niet juist, althans niet volledig voorgelicht was.

Het is niet te verwonderen, dat de Arubanen, ofschoon stom verbaasd, een bestuurs ambtenaar aan hun zijde te vinden, ten zeerste met deze nieuwe koers ingenomen zijn.

Een gedachte tempert hun vreugde echter weer volkomen en dat is de gedachte, dat de Heer Bartels Daal weldra weer zal moeten verdwijnen. Dat hij voordat hij kans gezien zal hebben de nodige hervormingen geheel door te voeren, het veld weer zal moeten ruimen.

Dat de Heer Wagenmaker eventueel veranderingen, die in wezen **kritiek** op zijn beleid inhouden, zal handhaven, staat te bezien, dat hij in deze richting zal voortgaan is uitgesloten. Men vreest dus ten zeerste, dat, zodra de Heer Wagenmaker terug is, alles weer in de reeds negen jaren oude sleur zal voortgezet worden, dat zij o.a. nog vele malen zullen moeten aanzien, dat de Gezaghebber meer vriendje van de Amerikanen is dan vertegenwoordiger van het Nederlandse Gezag en als zodanig de Eerste (niet de tweede) Burger van Aruba.

Wij vertolken hier slechts de gevoelens van onze zegslieden, maar alles wat wij tot heden hebben kunnen constateren, bevestigt de juistheid dezer gevoelens. Ernstig machtsmisbruik (wat in Holland de Staat een hoop geld zou kosten) van de zijde van Openbare Werken, onsympathiek optreden der Belastingdienst floreerden onder den Heer Wagenmaker. Resultaat van zijn negenjarig Bestuur: een ongekende anti-Nederlandse geest!

Zegt dit niet genoeg?

Wordt het geen tijd, dat iemand anders het eens probeert? En dan iemand, die niet reeds negen jaren in de tredmolen loopt, maar iemand, die naar Aruba komt met onbevangen, frisse opvattingen.

En wij en met ons de Arubanen geloven, dat het Bestuur in deze een uitstekende keus zou maken, wanneer het den Heer Bartels Daal definitief tot Gezaghebber aanstelde.

Het Bestuur zal zeker niet nalaten ten deze een ernstig onderzoek in te stellen. Er zijn grote belangen mee gemoeid.

DE VOETBALWEDSTRIJD ARUBA — SURINAME.

ARUBA WINT MET 5—0.

Onder grote belangstelling had Vrijdag 9 Juli de ontmoeting plaats tussen het Arubaanse en het Surinaamse elftal. De wedstrijd werd opgeluisterd door de Band van St. Michael.

Om goed 5 uur komen de elftallen het terrein op. Na de toss en nadat de spelers zich hebben opgesteld, komt de gezaghebber, de Heer Bartels Daal, vergezeld door den voorzitter van de A.V.B., Dr. Dussenbroek, het terrein op om de uittrap te doen.

Direct geeft Landkoer de bal door aan Bromet. Als Bromet echter naar Doesburg doorgeeft, is Pieters er als de kippen bij, hij geeft door naar Loefstof, deze speler geeft de bal over aan Chirino die met een prachtige voorzet Beckers aan het werk zet, doch de bal gaat out.

Als de keeper het leder terug in het veld gebracht heeft, gaan er de bezoekers van door, maar ze strandden op linkshalf Hendrik, die zijn voorhoede aan het werk zet, maar Zwakke brengt redding voor de Surinamers, hij plaatst de bal naar voren waar Holband door te lang wachten, de bal moet afgeven aan Hendrik, die direct doorgeeft aan zijn spil. Pietersz zet met een formidabel schot Chirino aan het werk en deze speler schiet keihard in, doch Naloop stopt goed.

Direct daarna heeft Chirino de bal weer te pakken en hij plaatst naar Fingal, die enige centimeters naast schiet. Alhoewel de Sur. de sterke wind in de rug hebben, zijn toch de Arubanen telkens in de aanval.

Beckers passeert twee spelers en als hij de bal doorgeeft aan Lacle, schiet deze, maar niet hard genoeg, zodat Naloop kalm kan wegwerken.

Met veel moeite weten de S. nu en dan het spel wat te verplaatsen, maar Pietersz geeft niet toe, telkens gooit hij er zijn lange benen voor en zet de voorhoede aan het werk.

Als Chas de bal opvangt, passeert hij Elschot en Wijdenbosch Jr. en geeft dan door aan Fingal, die zonder talmen naar den goed opgestelden Lacle plaatst, deze benut dan ook zijn kans en geeft A. de leiding 1—0.

[illegible] maakt bij een Surinaamse aanval [illegible] hands, doch wordt slecht door Wijdenbosch Jr. genomen, nadat van Dinter de bal heeft weggewerkt, gaan de A. er weer van door en dan is het weer Chirino, die in moeilijke positie inschiet, maar Naloop redt keurig.

Direct daarop krijgt hij weer een schot. Nu van Pietersz en ook dat schot houdt hij schitterend. Dan klinkt het fluitje van den scheidsrechter Mc. Whirr voor de rust en heeft keeper Franken nog geen kans gekregen, om zijn talenten te tonen.

Nauwelijks twee minuten aan de gang, of de Arubaanse voorhoede gaat er weer van door, en uit een goed combinatiespel van Lacle, Chas en Fingal, weet laatstgenoemde, na eerst nog Elschot verschalkt te hebben, met een kanonschot Naloop het nakijken te geven. 2—0.

Verder dan de Arubaanse middellinie brengen de Surinamers het niet. Pietersz trapt de bal weer naar voren, Chas geeft door aan Beckers en die geeft aan Fingal de eer om de voorsprong te verhogen, 3—0.

Nauwelijks is de bal aan het rollen, of de watervlugge Arubanen gaan er weer van door. Lacle passeert Zwakke, geeft door aan Fingal, die op zijn beurt Pique passeert, waardoor hij ten slotte alleen voor den keeper komt te staan en deze geen schijn van kans krijgt en de bal via zijn schouder in het doel ziet verdwijnen. 4—0.

De Surinamers protesteren wegens buitenspel maar de scheidsrechter wijst onverbiddelijk naar het midden. Toch geven de Surinamers de moed nog niet op. Ze dringen naar voren, maar weer is het de goed spelende Pietersz, die het terrein zuivert. Hij plaatst weer ver naar voren, waar Zwakke de bal tot corner verwerkt.

De corner wordt goed genomen door Beckers, er ontstaat een schermutseling voor het doel, maar de keeper krijgt de bal toch te pakken.

De Surinamers moeten alle zeilen bijzetten om meer doelpunten te voorkomen, maar het is tevergeefs. Als Pique slecht plaatst, krijgt Lacle de bal, hij geeft door aan Beckers, die op handige wijze drie spelers passeert en van zijn voorzet weet Zelin (Fingal) Naloop voor de vijfde maal het nakijken te geven.

Na nog enkele minuten gespeeld te hebben, fluit de scheidsrechter voor het einde van deze in goede verstandhouding gespeelde wedstrijd.

Nadat de spelers zich voor de tribune hebben geplaatst, verzocht de Voorzitter van de A.V.B. aan den Gezaghebber de beker, die door WICO N.V. PARAMARIBO aangeboden was, te willen uitreiken.

De Gezaghebber sprak de spelers op sportieve wijze toe. Hij herinnerde zich nog het feit, dat hij als Voorzitter van de C.V.B. met de Curaçaose spelers naar Suriname geweest was. Hij sprak de hoop uit de Surinamers nog meerdere malen op Aruba te zien voetballen.

Daarna dankte de heer Emanuel, namens de Surinamers, en met een driewerf „hoera" voor de Surinamers, dat door hen beantwoord wordt, behoort deze prettige midag ook weer tot het verleden.

O. R. Davelaar.

DOCTOR IN DE MEDICIJNEN.

In Nederland is de Heer Alfred Ferguson, zoon van den hier bekenden Dr. Ferguson geslaagd tot Doctor in de medicijnen.

Onze gelukwensen.

AMBACHTSSCHOOL ST. JOZEF.

In het Curaçaos verslag over 1936, onlangs uitgekomen, vinden we over de Ambachtsschool het volgende vermeld:

„Ook het ambachtsschoolonderwijs, thans nog in handen der Missie, bereidde zich er op voor in de naaste toekomst in de stijgende behoefte aan goede vaklieden te voorzien." (pag. 8.).

We vinden deze uitlating in hoofdstuk III het algemeen overzicht over de economische toestand. Elders bij het „Beroepsonderwijs" en „arbeid" waar meer ex professo over de ambachtsschool gesproken wordt, vinden we deze uitdrukking niet. We kunnen dus gemakkelijk achterhalen uit welke pen deze passus gevloeid is.

Behalve dat de uitdrukking „de missie" hier weer eens wordt misbruikt [illegible] ambachtsschool is, van de Volksbond, verwondert 't ons dat in 't verslag [illegible] hetzelfde gezegd wordt van de tientallen andere scholen, het hospitaal, Scharlooheuvel, Weeshuis Sta Rosa, Huize Don Bosco en overige Katholieke instellingen. Die zijn immers óók thans [illegible] in handen van „de missie".

Blijkens informatie weet het Bestuur van de Ambachtsschool niets af van [illegible] verandering, als waarop gezinspeeld wordt. Misschien is de oplossing [illegible] dat voor den schrijver van het [illegible] geldt: waar het hart vol van is......

WERKKAMPEN.

Uit wat we in ons vorige blad schreven naar aanleiding van de bisschoppelijke circulaire, in zake de werkkampen, kunnen we wel de conclusie trekken, dat het onderbrengen van die jonge mensen heel bijzondere eisen stelt aan de geestelijke en zedelijke leiding. Primair is dan ook de zorg voor de godsdienstig-zedelijke leiding.

Bij het jongste werkloosheidsdebat wees oud-minister mr. Oud er op, dat dergelijke kampen behoren ingericht te zijn naar Nederlandse aard, zodat zoveel mogelijk iedere groep naar eigen levensbeginselen als eigen onderdeel in dat algemene kamp wordt samengebracht.

Dat de heer Oud recht wil doen wedervaren aan het rekening houden met de levensbeschouwing der betrokken groepen, stemt tot erkentelijkheid; de woorden echter „zoveel mogelijk" nopen tot een ernstige gereserveerdheid. Want dan is het gevaar zeker niet denkbeeldig, dat de opvoedende kracht, die van zulk kampwerk moet uitgaan, in enkele algemene voorschriften wordt vastgelegd, zonder dat het kampleven doordrongen is van een zodanige sfeer als katholieken en in het in algemeen christelijke ouders voor hun kinderen verlangen.

Nu zullen tegenstanders van die opvatting met de opmerking komen: maar als die jongelui in het normale bedrijfsleven werkzaam zijn, zijn ze daarin toch ook niet ingedeeld naar deze of gene levensbeschouwing.

Zo'n vergelijking gaat mank.

Het is een zeer groot verschil, of een groot aantal jonge mensen een zeker aantal uren in een fabriek of werkplaats doorbrengt en ingeschakeld blijft in het gewone gezinsleven of dat zulke personen voor enige tijd worden ondergebracht in een groot centraal kamp. En laten we ook dit niet vergeten: in zo'n kamp zijn jongelieden bij elkander, die nagenoeg allen geheel vreemd staan tegenover regelmatige arbeid; jongelieden, waaronder er verscheidenen zijn, die onder de invloed van een dikwijls maandenlang gedwongen lediggang in een ongezonden psychische toestand zijn geraakt; ze hebben geestelijke opbeuring nodig en moeten door zorgvuldige godsdienstig-zedelijke leiding weer de kracht in zich voelen, die ten dele in onverschilligheid of anderzins is verslapt.

Daarom nog eens: een kamp voor jonge werklozen stelt eigen eisen en geheel andere; de leiding van zulke jonge mensen moet veel meer individueel en in het algemeen anders zijn ingesteld dan bij het organisatie-werk, zover we dat kennen voor de rijpere jeugd, die weinig of geen bedreiging heeft gekend en in het gewone arbeidsleven is ingeschakeld.

Om al die redenen stelt de godsdienstig-zedelijke vorming van de jonge deelnemers aan een werkkamp eisen van bijzondere aard.

Jonge mensen in het werkkamp individueel toe te rusten met godsdienstig en zedelijk houvast, hun moreel weerstandsvermogen te versterken is een aangelegenheid, die wij niet mogen onderschatten.

HET HOLLANDSE TONEEL.

De Dief.

Donderdagavond werd „De Dief" van Bernstein ten tonele gebracht door het gezelschap de Vries.

De korte inhoud kent men ongeveer na de samenvatting daarvan, die wij Zaterdag l.l. gegeven hebben.

Louis de Vries en Annie Follender speelden de Voysins in dat brillante samengaan, dat we reeds van vorige avonden kennen. Jac. Reule en Coba Kelling speelden de Lagarde's met de in-leving, die van hen kon worden verwacht na hetgeen zij reeds presteerden.

Gerard Hartkamp als Fernand Lagarde was inderdaad de opgeschoten jongen, die zijn evenwicht kwijt is en met zijn Weltschmerz zit te kijken. Willem de Vries als Zaumbault de detective onder schuilnaam, was de zelfverkeerde, koele speurder, die apodictisch genoeg beweert, om geloofd te worden — behalve dan door het teleurgestelde vaderhart, dat in zijn jongen blijft geloven.

Er waren prachtige momenten van buitengewone speelkracht, b.v. als vader Lagarde (Reule) vecht voor de eer van zijn zoon; of als hij zelfs zijn vrienden niet meer om zich heen kan hebben, wanneer hij het verpletterend feitenmateriaal moet verwerken; of als hij zijn vonnis gaat uitspreken; — prachtige momenten als b.v. Isabella (Coba Kelling) in spanning zit om de onthullingen van Zambault; of als ze schrikt bij die onthullingen; — prachtige momenten als de Voysins tegenover elkaar staan in die vreselijke nacht, waarin zij een dievegge blijkt; als zij zichzelf tegenover de Lagarde's ontmaskert; als hij Lagarde de kans verzoekt en als hij voor het afscheid met Fernand, de zoon, staat.

Het was wederom een avond van fijn genot, waarop dankbaar zal worden geteerd.

Voor de nog te spelen stukken verwijzen we naar de advertentie in dit blad.

M.

GEEN PRIJSVERHOGING AUTOBUSSEN.

Van de R.K. Chauffeursbond vernemen we, dat de prijsverhoging welke in verschillende bussen was aangeplakt, tegen het besluit is van de R.K. Chauffeursbond.

Een zeker persoon die indertijd bij de staking ook de grote rol speelde, schijnt op eigen gelegenheid deze papieren te hebben uitgedeeld; vermoedelijk alleen om weer wanorde te scheppen. Verschillende chauffeurs hebben gedacht dat deze papieren van officiele zijde kwamen en hadden ze daarom in hun bussen geplakt.

C.V.B. NIEUWS.

De C.V.B. deelt ons mede, dat de wedstrijd Feyenoord 1 -- Scherpenheuvel 1 niet doorgaat.

BEDREIGING.

Een 36-jarige vrouwspersoon deed bij de Politie aangifte van bedreiging door den man met wien zij in concubinaat leeft. Een onderzoek wordt ingesteld.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Op de emigratie conferentie te Evian werd van Engelse zijde medegedeeld, dat Engeland maatregelen overweegt om emigranten toe te laten in Kenya en andere delen van Oost-Afrika. In verband met de huidige toestand moet emigratie naar Palestina gerestingeerd worden. Er zal te Londen een permanente emigratie comité worden opgericht.

Gisteren hadden in Palestina weer verschillende bomaanslagen plaats.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

Naar verluidt zal het Prinselijk Paar, na een bezoek aan Reckenwalde een vaart van enige weken in de Noorse wateren ondernemen. De Piet Hein zal naar een Noors Fjord worden overgebracht, waar het Prinselijk Paar de Piet Hein zal vinden.

Op het ogenblik worden tussen Frankrijk en Nederland onderhandelingen gevoerd voor een bankcrediet aan het eerste land van 50 millioen gulden.

De benoeming van zeekapitein N. A. Rost van Tonningen tot marinecommandant te Amsterdam is te verwachten.

Tijdens het verblijf van Hare Majesteit de Koningin van 5 tot 12 September in de hoofdstad, zal een vlootrevue plaats vinden, waar in totaal 14 schepen aan zullen deelnemen. Ligplaats zal worden gekozen in het westelijk deel van de haven, waar Hare Majesteit de 8ste September passeert voor de te water lating van het S.S. Oranje.

In de wedstrijd Euwe-Landen om het kampioenschap schaken van Nederland, won Euwe na de 41ste zet. Het puntenaantal van Euwe is thans zodanig, dat hij kampioen van Nederland is.

Het Prinselijk Paar bracht een onofficieel bezoek aan den Belgischen koning in diens paleis te Laeken.

Het Prinselijk Paar kwam te kwart voor twaalf aan en werd ontvangen door den koning en de koningin-moeder. Het bezoek droeg een intiem, particulier karakter. Het Prinselijk Paar, dat zonder gevolg reisde, gebruikte het noenmaal ten paleize.

De Vrije Universiteit te Amsterdam heeft de minister van Defensie, J. J. C. van Dijk benoemd tot eredoctor in de rechtsgeleerdheid.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

17 Juli 1938: A-klasse	Asiento 1 — R.C.C. 1	
17 Juli 1938: Res.A-klasse	Hollandia 2 — S.U.B.T. 2	*
24 Juli 1938A-klasse	Hercules 1 — Transvaal 1	
24 Juli 1938: Res.A-klasse	Jong Holland 2 — R.C.C. 2	*
31 Juli 1938: A-klasse	Scherpenheuvel 1 — R.C.C. 1	
31 Juli 1938: Res.A-klasse	Hollandia 2 — Hercules 2	*
31 Juni 1938: Juniores	Hercules — R.C.C.	**
7 Augs 1938:	Phoenix-beker	

RIO CANARIO

24 Juli 1938: A-klasse	Hollandia 1 — S.U.B.T. 1	
31 Juli 1938: A-klasse	Asiento 1 — Hollandia 1	
31 Juli 1938: Res.A-klasse	Jong Holland 2 — Transvaal 2	*
7 Augs 1938:	Phoenix-beker	

SCHERPENHEUVEL

17 Juli 1938: A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Feyenoord 1	
24 Juli 1938: Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Asiento 2	
24 Juli 1938: B-klasse	Arsenal — Be Quick	*
31 Juli 1938: B-klasse	Atlantico — [illegible]	
31 Juli 1938:	Atlantico — D.C.C.	*
7 Augs 1938:	Phoenix-beker	

De A-klasse wedstrijden beginnen om half vijf.
De met * aangegeven welstrijden beginnen om drie uur.
De met ** aangegeven wedstrijden beginnen om negen uur v.m.

Aankomst en Vertrek der schepen gedurende de maand JULI 1938.

16	Eng.	Ruahina	Londen	Panama.
17	Ned.	El Libertador	Maracaibo—Aruba	Aruba—Maracaibo
17	Fr.	Washington	Antwerpen	Cristobal
18	Noorsch	Dalvangen	New Orleans	La Guaira
19	Fransch	San Pedro	Havre	Cristobal
19	Fransch	Cuba	Cristobal	Prt. Cabello
19	Duitsch	H. C. Horn	Prt. Cabello	Prt. Colombia
19	Amk.	Mayan	Prt. Rico	Maracaibo
19	Amk.	Santa Rosa	New York	La Guaira
20	Ned.	Amazone	Prt. Cabello	Aruba—Maracaibo.

Aan beheersing van het lagere, is nog niemand gestorven, aan het zich nietbeheersen liggen ontelbaren ziek en sterven.

Geen gift zo rijk, geen gaaf zo groot,
Als het zelf verdiende dagelijks brood.

Niet-verstane vrouwen zijn in de regel ook onverstandige vrouwen.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid van de Red.

CURAÇAO — SURINAME.

NABETRACHTING.

Na afloop van zo'n serie wedstrijden als verleden week gespeeld tussen Curaçao en Suriname, is het niet ondienstig de zaak achteraf nog eens kalm te bekijken, om conclusies te trekken, fouten te signaleren etc. etc.

Op de eerste plaats moet ons van het hart dat de wedstrijden als kijkspel ons in genen dele hebben kunnen bekoren. Wij hadden een sterker Surinaams elftal verwacht, dat het onze behoorlijk partij zou kunnen geven; dit is geenszins het geval geweest. Het was steeds een overwegend sterkere Curaçaose ploeg, die Suriname's veste drukte.

Behalve in de laatste wedstrijd die wat meer kleur vertoone, was het spelbeeld over het algemeen eentonig en alles te zamen vinden wij dat het Sur. elftal, dat ons in 1934 bezocht, toch beter voetbal heeft laten zien.

Sommigen hebben zich in het begin blind gestaard op de Sur. achterhoede, maar dat deze achterhoede toch niet zo best was, getuige wel de 5—0 nederlaag tegen het Arubaans elftal, waarin, terloops zij opgemerkt, 'n drietal ex-C.V.B.-ers deelnam, n.l. Chirino van „R.C.C.", Charl Becker van „Scherpenheuvel" en Alex Pietersz van „S.U.B.T.". Getuige ook de 4—1 nederlaag tegen onze ploeg in de eindwedstrijd.

Het was naar onze mening, in de voorhoede bij de Surinamers een onbesuisd wegwerken van de bal een lukraak en doelloos wegtrappen.

En nu willen wij geenszins ontkennen, dat de backs, vooral Zwakke, van goed gehalte waren, maar op den keeper beschouwd zal men toch moeten toegeven, dat hun taak opmerkelijk verlicht werd door het terugtrekken van de voorspelers, zodat zij steeds met succes konden ingrijpen.

De Surinaamse keeper, Naloop, heeft getoond van zuiver karaat te zijn; hij heeft zijn doel hier op schitterende wijze verdedigd. De middellinie heeft zich goed geweerd, al werd o.i. naast de geoorloofde middelen ook van de anderen flink gebruik gemaakt.

De voorhoede is reusachtig tegen gevallen; van deze linie is dan ook letterlijk niets uitgegaan. Hun eerste doelpunt is ook ontstaan uit een onopzettelijk (met alle respect voor de leiding van scheidsrechter Elfrink) handsgeval van Leonora in de eerste wedstrijd.

Het tweede was meer te wijten aan laksheid en verkeerde berekening van onzen doelman Pinedo dan dat het toegeschreven kan worden aan eigen verdienste; het betrof een heel onnozel en tam schotje.

Het Mundo Nobo terrein, smal als het is, heeft het de gasten nog gemakkelijker gemaakt in hun uitsluitend verdedigend spel. Lokte men toch een der kanthalves naar de zijlijn dan kon men op zijn plaats een binnenspeler aantreffen, die door zijn positie de ontstane voorzet makkelijk kon onderscheppen.

Hierdoor kwam het ook hoofdzakelijk dat de Arubaanse voorhoede meer doelpunten kon fabriceren. Immers het terrein leent er zich daar toe, het is veel en veel breder dan bij ons.

Men bedenke dat ons terrein ± 64 M. breed is! Men ziet wederom: een terrein met de vereiste internationale afmetingen is hier een dringende behoefte.

En nu het Curaçaose elftal. Pinedo heeft practisch niets te doen gehad, zodat zijn kunnen in deze wedstrijden niet naar voren gekomen is. Ondanks het weinige dat hij te doen gehad heeft, konden wij hem niet zo betrouwbaar vinden als anders.

Hollander was als gewoonlijk, de man op de rechte plaats, alhoewel in de laatste wedstrijd wegens spierpijn wat onzeker.

Royer, die in de eerste twee wedstrijden A. Maduro's plaats bezette, deed dit niet onverdienstelijk, ofschoon hij nog al eens op gevaarlijke momenten zijn post verliet. Gebleken is dat hij geen back is.

Na een aarzelend eerste helft speelde Toy Maduro in de laatste wedstrijd een aannemelijk partijtje op de rechtsbackplaats.

De midden-spelers waren zeer bevredigend. Leers, Bloemendaal, Sentiago en Leonora zijn inderdaad hun plaats waard geweest en wij geloven niet, dat ze voorlopig kans lopen verdrongen te worden door nieuwe spelers. Het trio Leers — Bloemendaal — Leonora is ons het meest bevallen.

In de voorhoede heeft het nogal gerammeld. Niet omdat zij betrekkelijk weinig doelpunten heeft gemaakt, neen, want naar onze bescheiden mening, zouden de beste schutters, b.v. in de tweede wedstrijd, tegen deze permanente haag van verdedigers voor het doel (het was geen zeldzaam verschijnsel, Suriname met 9 man te zien verdedigen), ook niet veel meer succes hebben geboekt, maar wij missen nu eenmaal de „fighting spirit" van weleer. Het is hoog tijd, dat wij gaan omkijken naar nieuwe krachten. Men moet toch toegeven, dat een speler als Coprá, thans in de verste verte niet meer is wat hij in vroegere jaren is geweest. De man heeft eind vorig jaar nog een beenbreuk opgelopen, hetgeen hem o.i. nóg ongeschikter heeft gemaakt.

In de twee door hem gespeelde wedstrijden was hij dan ook buiten alle kijf beneden peil. Er moet dus naar een degelijke middenvoor worden uitgekeken.

Ook Zeppelin kunnen wij niet meer in de voorhoede bewonderen. Het huidige spel-systeem vereist meer bewegelijkheid, schotvaardigheid en „dynamisme". Dit zijn juist de eigenschappen, die zo langzamerhand aan het uitdoven zijn bij deze spelers.

Voorts konden wij Boelhouwer geen speler van klasse vinden. Bovendien is hij er een, die zich helemaal niet zal kunnen aanpassen aan het typisch vlugge Curaçaose spel. Ook laat zijn balbehandeling veel te wensen over. Heeft men er wel opgelet, hoe lang het duurt eer hij een bal volkomen in zijn macht heeft? Het feit ook, dat hij slechts links kan trappen, maakt hem ten enemale ongeschikt om de plaats van linksbinnen in het Curaçaose elftal te bezetten.

De besten uit de voorhoede zijn ongetwijfeld: Ramirez, alhoewel dikwijls voor het publiek spelend, en Bernabela, die niet vervangen behoeven te worden. Deze laatste zal het nog beter kunnen, wanneer hij wat meer ervaring zal hebben opgedaan.

Wij hebben dus een geheel nieuw binnentrio nodig; krachtige spelers, die schieten kunnen, doorzettingsvermogen bezitten en daaraan tevens voldoen[de] techniek paren.

In de derde wedstrijd speelde Cés[ar] Bosch geen gek partijtje en maakte do[or] flink schieten eventjes twee fraaie do[el]punten.

Leonora, ofschoon zijn maagoperat[ie] nog niet vergeten, maakte door zijn t[y]pisch opportunistisch Curaçaos spel h[et] vierde doelpunt uit een schiterende voo[r]zet van de Castro.

Rondijk (Clabeer) heeft o.i. Bernab[ela] overtroffen, speelde met élan en do[or]tastendheid, zoals de Surinaamse a[ch]terhoede dat eiste en maakte een p[aar] minuten na het begin al een schitter[end] doelpunt door een ferme kopbal.

Scheidsrechter Elfrink geven wij 1[0] voor zijn leiding.

En nu de tocht naar Suriname.

Is men werkelijk van plan in September naar Suriname te gaan? Kijk dan nu reeds uit naar geschikte spelers. Een flinke training. Discipline! Laat m[en] toch, ontdaan van alle partijdigheid [en] sentimentaliteit, kloeke spelers, ma[ar] vooral voorbeeldige jongens medenem[en]. Het is de zware taak van het C.V.B. bestuur deze zaak grondig aan te pa[k]ken, wil men die tocht niet wedero[m] een fiasco laten worden!

B.